PREVERJANJE IN OCENJEVENJE ZNANJA PRI PREDMETU KURIKULUM ODDELKA V VRTCU

S potekom preverjanja in ocenjevanja znanja so dijaki seznanjeni na začetku šolskega leta.

1. PREVERJANJE ZNANJA

Znanje se preverja pred, med in po posredovanju novih učnih vsebin ter neposredno pred pisnim ocenjevanjem znanja. S preverjanjem znanja se ugotavlja predznanje in utrjuje že predelana snov. Obenem se tudi ugotavlja ali so nove učne vsebine jasne in razumljene.

2. OCENJEVANJE ZNANJA

- Znanje se v 1. letnikih ocenjuje enkrat pisno v vsakem ocenjevalnem obdobju in enkrat ustno v šolskem letu; v 4. letnikih pa v vsakem ocenjevalnem obdobju enkrat pisno in enkrat ustno.

- V primeru izrednih razmer zadostujeta v 1. letnikih dve oceni v šolskem letu, v 4. letnikih pa ena ocena v vsakem ocenjevalnem obdobju.

V kolikor so tudi v času izrednih razmer omogočeni pogoji za pridobitev vseh ocen, se upošteva dikcija 1. aline točke 2. (Ocenjevanja znanja).

Dijak ima možnost popravljanja negativne ocene enkrat v konferenčnem obdobju. Učitelj po avtonomni presoji omogoča dijakom, da izboljšajo oceno, glede na časovne in situacijske možnosti. Pridobivanje ocen poteka v razredu v okviru ur rednega pouka. Učitelj pri ocenjevanju upošteva Šolska pravila ocenjevanja.

a) PISNO OCENJEVANJE ZNANJA

Merila za ocenjevanje pisnih nalog iz predmeta so sledeča:

odlično (5)	90–100 %
prav dobro (4)	80–89 %
dobro (3)	65–79 %
zadostno (2)	50–64 %
nezadostno (1)	0–49 %

Na naslovni strani pisnega ocenjevanja znanja je vedno zapisano najvišje možno število točk in doseženo število točk. Dosežen rezultat, ki je izražen v točkah ali odstotkih, izrazimo tudi z ocenami od 1 do 5.

Pisno ocenjevanje znanja traja 45 minut. Dovoljena je uporaba kemičnega svinčnika oz. nalivnega peresa. V kolikor dijak piše s svinčnikom, se naloga razveljavi. Uporaba kakršnihkoli drugih pripomočkov je prepovedana. Enako velja za pogovarjanje s sosedom ali obračanje proti njemu. Kazen za kršitev je takojšen odvzem pisne naloge in dodelitev negativne ocene. Dijaki so deset minut pred koncem ure opozorjeni, da se čas za pisanje izteka.

Načini označevanja napak: prečrtan napačen odgovor, označen pomanjkljiv in manjkajoči odgovor, pri esejskih vprašanjih je lahko podan kratek komentar.

b) USTNO OCENJEVANJE ZNANJA

Ustno ocenjevanje znanja poteka skozi vse leto. Poteka nenapovedano, razen za dijake s pravico do prilagoditve šolskih obveznosti. Učitelj pri pouku praviloma redno pridobiva ocene. Vprašanja zastavlja tako, kot se je podajala snov.

3. KRITERIJI OCENJEVANJA ZNANJA

OCENA	KRITERIJI
5	Dijak popolnoma samostojno odgovori na zastavljena vprašanja; pravilno definira pomembne oz. ključne pojme, termine, procese; jasno in razločno izrazi ideje; navede pomembne podrobnosti; poda lastne primere in ob njih opiše pojav ali proces; celovito poveže snov predmeta z lastnim predznanjem in s snovjo pri drugih predmetih; presodi različne vplive na določen pojav ali proces v vzgoji in izobraževanju.
4	Dijak pretežno samostojno odgovori na zastavljena vprašanja; pravilno definira pomembne oz. ključne pojme, zmoti se največ enkrat; potrebuje usmerjanje učitelja z dodatnimi vprašanji, na katera pa odgovori jasno in obsežno; navede nekatere pomembne podrobnosti; poda lastne primere in na njih zadovoljivo opiše pojav oz. proces; poveže snov predmeta z lastnim predznanjem; pravilno, vendar ob manjši podpori učitelja, napove razvoj nekega dogajanja, procesa; presodi nekaj vplivov na določen pojav ali proces.
3	Dijak delno samostojno odgovori na zastavljena vprašanja; spusti nekaj pomembnih pojmov ali ključnih podatkov, ki se jih deloma spomni ob učiteljevem usmerjanju; manj jasno posreduje svoje znanje; navede največ dve pomembni podrobnosti (če jih je več); navede samo primere iz učbenika ali iz učiteljeve razlage in na njih opiše določen pojav ali proces; analizo naredi ustrezno, vendar ne razbere pomembnega dela informacij; ustrezno pojasni; delno ali ob podpori učitelja poveže snov tega predmeta z lastnim predznanjem; s pomočjo učitelja le delno napove razvoj nekega dogajanja, procesa.
2	Dijak odgovori pomanjkljivo; spusti nekaj pomembnih pojmov ali ključnih podatkov kljub učiteljevemu usmerjanju; pri posredovanju znanja se mu zatika; navede le eno pomembno podrobnost (če jih je več); ob usmerjanju navede primer iz učbenika ali iz učiteljeve razlage, a običajno ne zna pojasniti določen pojav ali proces; le ob podpori učitelja naredi analizo; pojasni približno ustrezno; le s podporo učitelja poveže snov tega predmeta z lastnim predznanjem; sam navede le nebistvene vplive na razvoj pojava ali procesa.
1	Dijak na zastavljena vprašanja ne odgovori samostojno; na vprašanja odgovori le s stalnim učiteljevim usmerjanjem in z mnogimi dodatnimi vprašanji (običajno zaprtega tipa); definira manj kot polovico ključnih pojmov; odgovori pomanjkljivo, nejasno, napačno; ideje izrazi nejasno, zmedeno in pomanjkljivo; pomembnih podrobnosti ne navede; navede samo primere iz učbenika ali iz učiteljeve razlage, vendar jih pojasni le ob učiteljevi pomoči; naredi pomanjkljivo analizo oz. analize ne naredi; pojasni skromno in z napakami; kljub podpori učitelja snov pomanjkljivo poveže s predznanjem; kljub učiteljevi pomoči z dodatnimi vprašanji ne napove razvoja nekega dogajanja, procesa; sam navede nebistvene vplive na razvoj pojava ali procesa ali navede povsem napačne ideje.

4. SEMINARSKA NALOGA

Naslov seminarske naloge dodeli učitelj v dogovoru z dijakom. Tehnična navodila za izdelavo naloge dobi dijak pri pouku, najde pa jih tudi na spletni strani šolske knjižnice, v zavihku KIZ (knjižno informacijska znanja).

a) OCENJEVANJE SEMINARSKE NALOGE

OCENA	KRITERIJI
5	Jasno in natančno opredeli namen in cilje seminarske naloge; zgradbo naredi pregledno; pravilno obravnava vse bistvene elemente; vsebino predstavi kot celoto; spretno uporabi strokovno terminologijo; pri razlagi vsebine uporabi slikovno in drugo gradivo; seminarsko nalogo s tehničnega vidika izdela popolno; ustrezno navede literaturo in vire; uporabi vse predlagane vire; poišče dodatne ustrezne vire in literaturo; sodeluje z učiteljem in zelo uspešno uporabi njegove nasvete; pri delu je povsem samostojen.
4	Jasno in natančno opredeli namen in cilje seminarske naloge; zgradbo naredi pregledno; pravilno obravnava vse bistvene elemente; vsebino predstavi kot celoto; uporabi strokovno terminologijo; pri razlagi vsebine uporabi slikovno in drugo gradivo; seminarsko nalogo s tehničnega vidika naredi skoraj popolno; ustrezno navede literaturo in vire; uporabi večino predlaganih virov; poišče dodatne ustrezne vire in literaturo; sodeluje z učiteljem in uspešno uporabi njegove nasvete; pri delu je relativno samostojen.
3	Opredeli namen in cilje, vendar pomanjkljivo oz. preveč široko; zgradbo naredi dokaj pregledno; nekaj strokovnega in drugega gradiva le delno ustrezno uporabi; nekatere vsebine pomanjkljivo obravnava; seminarsko nalogo naredi z manjšimi tehničnimi pomanjkljivostmi; naslovnico naredi pomanjkljivo; delno pomanjkljivo navede literaturo in vire; uporabi večino predlaganih virov; vire in literaturo poišče tudi sam, vendar so le delno ustrezni; dijak pogosto sodeluje z učiteljem in uporabi njegove nasvete.
2	Opredeli namen in cilje, vendar pomanjkljivo oz. preveč široko; zgradbo naredi slabo pregledno; veliko strokovnega in drugega gradiva le delno ustrezno uporabi; nekatere vsebine sploh ne obravnava oz. jih delno napačno obravnava; seminarsko nalogo naredi z večjimi tehničnimi pomanjkljivostmi; naslovnico naredi pomanjkljivo; pomanjkljivo navede literaturo in vire; uporabi nekaj predlaganih virov; vire in literaturo poišče tudi sam, vendar so neustrezni; dijak delno sodeluje z učiteljem in uporabi njegove nasvete.
1	Dijak ne opredeli namena in ciljev – o tem sklepamo samo na osnovi naslova seminarske naloge; zgradbo naredi povsem nepregledno; nekatere elemente sploh ne obravnava ali jih obravnava napačno; pri razlaganju vsebine ne uporabi strokovne terminologije oz. je le-ta napačna; uporabi nekaj oz. nič slikovnega in drugega gradiva; seminarsko nalogo izdela tehnično pomanjkljivo; naslovno stran ne izdela; pomanjkljivo navede vire in literaturo; uporabi le en oz. majhno število virov ali pa uporabi napačne in neustrezne vire; dijak neustrezno uporabi nasvete učitelja.

b) OCENJEVANJE PREDSTAVITVE SEMINARSKE NALOGE

OCENA	KRITERIJI
5	Učiteljeve pomoči ne potrebuje; dijak govori prosto, tekoče, neopazno si pomaga z opornimi točkami; zelo spretno uporabi slikovno in drugo gradivo; dijak ustrezno uporabi slikovno in drugo gradivo, ki je zelo kvalitetno in domišljeno, in z njim obogati vsebino; pri predstavitvi je dijak obrnjen proti razredu, govori razločno, z ustreznimi poudarki; strokovno terminologijo uporabi natančno, dosledno in brez težav; naredi izvirno in nadpovprečno predstavitev vsebine; vsebino pove brez »mašil«, kratko in jedrnato; sošolci sledijo z velikim zanimanjem; na zastavljena vprašanja odgovori suvereno.
4	Učiteljeve pomoči ne potrebuje; dijak govori prosto, tekoče, skoraj neopazno si pomaga z opornimi točkami; spretno uporabi slikovno in drugo gradivo; dijak ustrezno uporabi slikovno in drugo gradivo, ki je zelo kvalitetno in domišljeno, in z njim obogati vsebino; pri predstavitvi je dijak večino časa obrnjen proti razredu, govori razločno, z ustreznimi poudarki; strokovno terminologijo uporabi dokaj natančno, dosledno in brez težav; vsebino predstavi zelo dobro; vsebino pove brez »mašil«, kratko in jedrnato; sošolci sledijo z zanimanjem; na zastavljena vprašanja odgovori ustrezno.
3	Dijak občasno potrebuje učiteljevo pomoč; delno si pomaga z napisanim, pri tem je nespreten, tako, da je že skoraj moteče; po opozorilu učitelja napako le delno ustrezno popravi; slikovno in drugo gradivo sicer uporabi, vendar nekajkrat neustrezno; z gradivom le delno podpre predstavljeno vsebino; občasno govori manj razločno; po pripombi ustrezno popravi izgovorjavo; nekajkrat se zmoti pri uporabi strokovne terminologije; po opozorilu popravi napako; vsebino dobro predstavi; občasno »zaide« v nepomembnosti; po opozorilu popravi predstavitev; sošolci večinoma sledijo z zanimanjem; na njihova vprašanja večinoma pravilno odgovori.
2	Dijak pogosto potrebuje učiteljevo pomoč; zelo si pomaga z napisanim, pri tem je nespreten, tako, da je že moteče; po opozorilu učitelja ne zna popraviti napake oz. jo le delno ustrezno popravi; slikovno in drugo gradivo sicer uporabi, vendar pogostokrat neustrezno; z gradivom le delno podpre predstavljeno vsebino; pri govoru je pogostokrat nerazločen; po pripombi ustrezno popravi izgovorjavo; pogosto se zmoti pri uporabi strokovne terminologije; po opozorilu delno popravi napako; dijak vsebino zadovoljivo predstavi; pogosto »zaide« v nepomembnosti; po opozorilu delno popravi predstavitev; sošolci delno sledijo z zanimanjem; na njihova vprašanja občasno pravilno odgovori.
1	Dijak vsebino seminarske naloge prebere, celo z napakami; učitelj mora dijaka nenehno opominjati, katero vsebino naj predstavi; slikovnega ali drugega gradiva ne uporabi oz. ga uporabi neustrezno, napačno; govori nerazločno, zmedeno in monotono; večinoma govori »sam sebi«; strokovno terminologijo uporabi neustrezno; po opozorilu ne zna popraviti napake; neustrezno predstavi vsebino; opazno je, da dijak ne pozna dovolj vsebine, zato uporabi veliko »mašil«; sošolci se ob predstavitvi dolgočasijo, vprašanj ne postavljajo, če pa že, dijak na njih ne zna odgovoriti oz. je njegov odgovor nejasen in zmeden.

Ocena, ki se vpiše v redovalnico, je povprečje obeh ocen (pisni del in predstavitev seminarske naloge). Vsoto obeh ocen se deli s številom dve. Če rezultat tega deljenja ni celo število, se upošteva matematično pravilo zaokroževanja: če je decimalno število enako ali večje od 0,50, se ocena zaokroži navzgor, v nasprotnem primeru navzdol (npr. če je povprečna vrednost obeh ocen 3,49, je zaključena ocena 3; če je povprečna vrednost 3,50 ali 3,51, je zaključena ocena 4).

5. ZAKLJUČEVANJE OCEN OB ZAKLJUČKU POUKA

Za zaključeno pozitivno oceno mora dijak v obeh ocenjevalnih obdobjih pridobiti pozitivne ocene. Končna ocena je rezultat vseh pridobljenih ocen.

Pri zaključevanju ocen se upošteva tudi samoiniciativnost dijakinj in dijakov.

Zaključna ocena predmeta se določi tako, da se vsoto vseh ocen deli s številom ocen. Če rezultat tega deljenja ni celo število, se upošteva matematično pravilo zaokroževanja: če je decimalno število enako ali večje od 0,50, se ocena zaokroži navzgor, v nasprotnem primeru navzdol (npr. če je povprečna vrednost ocen 3,49, je zaključena ocena 3; če je povprečna vrednost 3,50 ali 3,51, je zaključena ocena 4).

Učitelj lahko avtonomno presodi ali je dijak skozi celo leto pokazal tudi primerno sodelovanje in odnos do predmeta in na ta način oceno kljub povprečju zaključi navzgor ali navzdol.

6. IZPITI

Izpiti so ustni.

Za ustni izpit učitelj pripravi kombinacijo vprašanj na posameznem izpitnem listku. Izpitnih listkov je pet več, kot je kandidatov na izpitu. Izpitni listek lahko dijak enkrat zamenja in to ne vpliva na končno oceno. Dijak ima 15 minut časa za pripravo na izpit, nato pa odgovarja pred izpitno komisijo. Izpit (brez priprave) lahko traja največ 20 minut.

7. OPOMBA

V besedilu sta uporabljeni moški obliki samostalnikov dijak in učitelj, vendar velja to za oba spola.

Kriteriji ocenjevanja znanja so bili potrjeni na sestanku strokovnega aktiva družboslovja dne 23. 8. 2022 in veljajo od 1. 9. 2022 dalje.